

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén om ”De sociala investeringarnas inverkan på sysselsättningen och de offentliga finanserna” (yttrande på eget initiativ)

(2014/C 226/04)

Föredragande: **Wolfgang GREIF**

Den 19 september 2013 beslutade Europeiska ekonomiska och sociala kommittén att i enlighet med artikel 29.2 i arbetsordningen utarbeta ett yttrande på eget initiativ om

”De sociala investeringarnas inverkan på sysselsättningen och de offentliga finanserna”

(yttrande på eget initiativ).

Facksektionen för sysselsättning, sociala frågor och medborgarna, som svarat för kommitténs beredning av ärendet, antog sitt yttrande den 12 mars 2014.

Vid sin 497:e plenarsession den 25–26 mars 2014 (sammanträdet den 26 mars) antog Europeiska ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 205 röster för, 6 röster emot och 3 nedlagda röster.

1. Sammanfattning

1.1 EESK välkomnar kommissionens paket för sociala investeringar, framför allt det tillkännagivna paradigmskiftet att sociala investeringar inte enbart ska betraktas som en kostnadsfaktor utan som investeringar i framtiden.

1.2 Med utgångspunkt i detta framhåller EESK de sociala investeringarnas många positiva effekter, särskilt för arbetsmarknaden och de offentliga finanserna, på följande områden:

- Sociala tjänster och barnomsorg.
- Utbildning och kampen mot ungdomsarbetslöshet.
- Främjande av sysselsättning.
- Främjande av hälsa och aktivt åldrande.
- Subventionerat boende och ett tillgängligt samhälle.
- Socialt företagande.

1.3 I detta sammanhang redogörs det för positiva orsakssamband och visas det

- att utökade sociala tjänster ger goda sysselsättningseffekter i hela Europa,
- att välplanerade, effektiva och ändamålsenliga sociala investeringar varaktigt avlastar de offentliga finanserna och således inte står i motsättning till budgetkonsolidering,
- att även ”overksamhet” på det sociala området har ett ”pris” och att följdkostnaderna av uteblivna sociala investeringar ofta är många gånger högre,
- att investeringar i välfärdsstaten inte bara ger sociala framsteg utan också lönar sig ekonomiskt och finanspolitiskt.

1.4 Den sociala, ekonomiska, finanspolitiska och samhällliga nyttan, dvs. de sociala investeringarnas ”flerfaldiga utdelning”, blir högre ju bättre de förankras i ett trovärdigt makroekonomiskt och institutionellt sammanhang.

1.5 EESK menar att följande krav är förutsättningar för ett konsekvent och framgångsrikt genomförande av ett omfattande paket för sociala investeringar:

- För en trovärdig kursändring mot (förebyggande) sociala investeringar måste den ensidiga strikta sparpolitiken frångås. EESK understryker kravet på ett europeiskt konjunktur- och investeringsprogram på 2 % av BNP.
- Utan finansiell säkerhet och lämpliga ramvillkor kan de sociala investeringarnas potential inte utnyttjas fullt ut. Vid kommande budgetkonsolideringar måste man inte bara öka de offentliga utgifternas effektivitet och ändamålsenlighet utan också finna nya inkomstkällor.

- Sociala investeringar måste bli fixpunkter i Europa 2020-strategin och den europeiska planeringsterminen. I de årliga tillväxtöversikterna och de landsspecifika rekommendationerna måste de uttryckligen beaktas.
- EESK stöder diskussionen inom kommissionen om att man i enlighet med budgetbalansregeln ("den gyllene regeln") även ska undanta sociala investeringar vid beräkningen av statliga nettounderskott inom ramen för EMU:s finanspolitiska regelverk.
- Man bör eftersträva metodiska framsteg och utveckling av lämpliga instrument för att mäta de (positiva) effekterna av ökade sociala investeringar samt en finjustering av de sociala indikatorerna inom EMU:s institutionella ram.
- EESK uppmanar kommissionen att lägga fram en offensivare och mer långsiktig politisk färdplan för genomförandet av paketet för sociala investeringar som åtminstone löper till 2020.

2. Inledning

2.1 EESK anser att det särskilt i kristider finns ett mycket stort behov av sociala investeringar för att motverka den ökande fattigdomsrisk, vilket också rymmer en stor sysselsättningspotential i Europa som måste mobiliseras genom privata och offentliga investeringar ⁽¹⁾.

2.2 EESK välkomnade därför kommissionens paket för sociala investeringar ⁽²⁾, där medlemsstaterna uppmanas att fästa större vikt vid sociala investeringar, framför allt det tillkännagivna paradigmskiftet att sociala investeringar inte enbart ska betraktas som en kostnadsfaktor utan som investeringar i framtiden ⁽³⁾.

2.3 Här konstaterades också att effekt- och resultatorienterade sociala investeringar som konsekvent omsätts i praktiken varaktigt ökar människors sysselsättningsmöjligheter och ger ett viktigt bidrag till uppnåendet av de sysselsättningspolitiska målen i Europa 2020-strategin.

2.4 Därför uppmanade EESK kommissionen att lägga fram en konkret plan för genomförandet av paketet för sociala investeringar.

2.5 Kommittén konstaterade en svag punkt i kommissionens initiativ, nämligen de öppna frågorna beträffande finansieringen, och framhöll att det inte är realistiskt att genomföra förslagen om ökade sociala investeringar om inte den rådande politiken med ensidiga utgiftsminskningar ändras.

2.6 Det här yttrandet bygger vidare på detta genom att fokusera på de sociala investeringarnas många positiva effekter, särskilt för arbetsmarknaden och de offentliga finanserna, och lägga fram konkreta krav och rekommendationer i samband med genomförandet av paketet för sociala investeringar.

3. Allmänna kommentarer om de sociala investeringarnas "flerfaldiga utdelning" – social, ekonomisk, finanspolitisk och samhällsnytta

3.1 Kommissionen tillskriver socialpolitiken tre centrala funktioner ⁽⁴⁾: stöd till människor i olika risksituationer, stabilisering av ekonomin och sociala investeringar. Denna åtskillnad ska inte betraktas som en ömsesidig avgränsning utan visar snarare på möjligheterna till en aktiv utformning av politiken. I detta sammanhang måste man beakta både politikområdenas komplementaritet och de (institutionella) ramvillkoren, som i slutändan även möjliggör social sammanhållning.

⁽¹⁾ EUT C 11, 15.1.2013, s. 8.

⁽²⁾ COM(2013) 83 final.

⁽³⁾ EUT C 271, 19.9.2013.

⁽⁴⁾ COM(2013) 83 final, s. 3.

3.2 Inte bara inom EESK utan också alltmer inom forskningen⁽⁵⁾ och EU-politiken har man insett att investeringar i välfärdsstaten inte bara ger sociala framsteg utan också lönar sig ekonomiskt och finanspolitiskt⁽⁶⁾. Samtidigt saknas det jämförbara standarder som bidrar till att kartlägga och bedöma de sociala investeringarnas alla positiva externa effekter.

3.3 Det råder dock inga tvivel om att välplanerade, effektiva och ändamålsenliga sociala investeringar – beroende på åtgärdernas landsspecifika utformning och omfattning – har många positiva effekter: Aktuella sociala behov tillgodoses och sysselsättningsmöjligheter skapas, lika möjligheter – även mellan könen – främjas, samtidigt som ökande sysselsättning och sjunkande arbetslöshet till stor del kompenserar de kostnader som uppstår. Sociala investeringars investeringskaraktär visar sig genom att man för det mesta inte kan förvänta sig omedelbar ”avkastning”, men att positiva effekter utvecklas med tiden (t.ex. investeringar i utbildning, barnomsorg, främjande av hälsa och anpassning av arbetsförhållanden till olika livsskedan).

3.4 De sociala investeringarnas ”flerfaldiga utdelning” blir högre ju bättre de förankras i ett komplementärt, institutionellt och heltäckande politiskt sammanhang. Det krävs strategisk planering och strukturerad övervakning i linje med Europa 2020-målen.

3.5 Mot bakgrund av den för närvarande dramatiska arbetslösheten, som knappt kommer att sjunka under den närmaste framtiden, kan en offensiv i form av sociala investeringar ge ett viktigt bidrag till ökad tillväxt och sysselsättning. För att utnyttja den befintliga sysselsättningspotentialen måste man konsekvent tillämpa en politik som främjar delaktighet i ekonomin och samhället. Effekt- och resultatorienterade sociala framtidsinvesteringar, särskilt i utökade sociala tjänster, som i allmänhet tillskrivs betydligt större sysselsättningseffekter än alla andra former av användning av offentliga medel, har stor betydelse i detta sammanhang.

3.6 Utöver de positiva arbetsmarknadseffekterna kan sociala investeringar avlasta de offentliga finanserna, och står således inte i motsättning till budgetkonsolidering. EESK har redan konstaterat att försöket att i en konjunkturedgång konsolidera de offentliga finanserna enbart genom att minska utgifterna allmänt anses ha misslyckats⁽⁷⁾. En utjämning mellan inkomster och utgifter på medellång och lång sikt kan snarare uppnås genom att strukturproblem åtgärdas med hjälp av investeringar och det offentliga handlingsutrymme därigenom blir större igen på lång sikt. Aktuella analyser visar att främjandet av tillväxt för alla och en höjning av sysselsättningsgraden i enlighet med Europa 2020-målen skulle ge de statliga budgetarna i EU ett ökat spelrum på upp till 1 000 miljarder euro⁽⁸⁾.

3.7 Dessutom måste man beakta att ”overksamhet” särskilt på det sociala området också har ett ”pris” och att följdkostnaderna av uteblivna sociala investeringar ofta är många gånger högre. Denna tanke om att det är dyrare att reparera än att förebygga återfinns också i flera kommissionsmeddelanden⁽⁹⁾. Sociala investeringar är visserligen kopplade till kostnader på kort sikt, men på medellång och längre sikt medför de ökad välfärd för samhället och högre intäkter för de statliga budgetarna, vilket dessutom minskar de framtida kostnaderna betydligt⁽¹⁰⁾.

3.8 Alla sociala utgifter utgör inte i sig sociala investeringar. Vissa sociala förmåner har i grunden en konsumtionseffekt (t.ex. pensioner och arbetslöshetsersättning). EESK har emellertid alltid framhållit den konsumtions- och konjunktur-stödande betydelsen av investeringar i robusta sociala trygghetssystem (särskilt i kristider) genom att de i egenskap av automatiska stabilisatorer stöttar inkomsterna och efterfrågan och således bidrar till krishanteringen i Europa⁽¹¹⁾.

⁽⁵⁾ Social and employment policies for a fair and competitive Europe, Background paper, Foundation Forum 2013, Eurofound, Dublin, s. 16.

⁽⁶⁾ Se fotnot 4.

⁽⁷⁾ Se fotnot 3.

⁽⁸⁾ EPC Issue Paper nr 72, november 2012.

⁽⁹⁾ MEMO/03/58, 19.3.2003, och COM(2013) – IP/13/125.

⁽¹⁰⁾ Bl.a. COM(2013) 83 final, s. 2.

⁽¹¹⁾ EUT C 133, 9.5.2013, s. 44, punkt 4.4.2.

4. Exempel på de sociala investeringarnas effekter

4.1 Investeringar i sociala tjänster: Ökade investeringar i tillhandahållande och främjande av social infrastruktur (bl.a. vård, äldreomsorg, hälsa, tjänster för personer med funktionsnedsättning, stödboende och rådgivningskontor) skapar arbetstillfällen, ger samtidigt ett viktigt bidrag till högre arbetsmarknadsdeltagande⁽¹²⁾ och bidrar på medellång till lång sikt till att avlasta de offentliga finanserna⁽¹³⁾ och stimulera den regionala ekonomin. Enligt kommissionens beräkningar kan man vid en årlig tillväxt i sysselsättningen inom hälso- och sjukvården på 0,5 % förvänta sig en sysselsättningstillväxt i sektorn på minst en miljon arbetstillfällen till 2020⁽¹⁴⁾. EESK har flera gånger framhållit att det i både den offentliga och den privata sektorn måste handla om arbetstillfällen med goda arbetsvillkor och rättvis betalning⁽¹⁵⁾.

4.2 Investeringar i barnomsorg: Flera studier visar genom exemplet med barnomsorg att man med målinriktade investeringar kan kombinera sociala framsteg med ökad konkurrenskraft⁽¹⁶⁾. Nya beräkningar visar att offentliga investeringar för att uppnå Barcelonamålen när det gäller barnomsorg inte bara medför betydande sysselsättningseffekter utan även betydligt högre intäkter för det offentliga. Till exempel visar en studie⁽¹⁷⁾ som rör Österrike att investeringskostnaderna efter fyra år är lägre än avkastningen, även om man tar hänsyn till de svaga konjunkturutsikterna. De offentliga finanserna drar därvid nytta av effekter som kompletterar varandra, bl.a. konjunkturimpulser och regionalpolitiska impulser, stigande direkt sysselsättning och sjunkande kostnader för arbetslöshetsersättning. EESK skulle välkomna ökad forskning och ett intensivare utbyte av bästa praxis på detta område.

4.3 Investeringar i barn: Kommissionen efterlyser förebyggande åtgärder genom tidiga investeringar för att förbättra möjligheterna till utveckling och delaktighet för barn (inte bara för dem med en missgynnad socioekonomisk bakgrund)⁽¹⁸⁾. I sin rekommendation "Investera i barnens framtid" visar kommissionen att förebyggande investeringar mot barnfattigdom kan göras genom en rad olika åtgärder. I detta sammanhang tydliggörs de positiva effekterna av utbyggnaden av högkvalitativ barnomsorg: Begåvningar främjas, risken för skolavhopp minskar, särskilt kvinnor får större möjligheter till förvärvsarbete och det skapas tillväxtimpulser på regional nivå⁽¹⁹⁾.

4.4 Investeringar i utbildning och kampen mot ungdomsarbetslöshet: Ett Europa som är hållbart för framtiden kan enbart uppnås med hjälp av en högre utbildningsnivå och genom att man åtgärdar bristerna i den allmänna och yrkesinriktade utbildningen. Investeringar i utbildning som motsvarar människornas och ekonomins behov leder till högre produktivitet samt högre skatte- och socialförsäkringsintäkter. OECD:s beräkningar av avkastningen av offentliga utgifter för utbildning visar på ett genomsnitt på 7,8 %⁽²⁰⁾. Att främja ungdomssysselsättningen måste vara ett centralt inslag i de nationella strategierna för sociala investeringar. Med rätta uppmanas medlemsstaterna att utarbeta kraftfulla åtgärder för unga människor, särskilt för dem som varken arbetar eller studerar (NEETS). Eurofound uppskattar de ekonomiska förlusterna till följd av unga människors utestängning från arbetsmarknaden och utbildningssystemet till mer än 150 miljarder euro per år, eller 1,2 % av EU:s BNP⁽²¹⁾.

⁽¹²⁾ Drivers of Female Labour Force Participation in the OECD, OECD Social, Employment and Migration Working Papers 145, OECD Publishing, Thévenon Olivier (2013).

⁽¹³⁾ Studien visar att varje euro som 2010 investerades i mobila tjänster skapade ett motvärde på 3,70 euro, s. 9, Studie zum gesellschaftlichen und ökonomischen Nutzen der mobilen Pflege- und Betreuungsdienste in Wien mittels einer SROI-Analyse, Schober, C. et al, Wien (2012).

⁽¹⁴⁾ SWD(2012) 95 final.

⁽¹⁵⁾ EUT C 11, 15.1.2013, punkt 4.7.5.

⁽¹⁶⁾ Zur ökonomischen Notwendigkeit eines investiven Sozialstaates, WIFO, Famira-Mühlberger, U (2014), Wien.

⁽¹⁷⁾ Social Investment Growth, Employment and Financial Sustainability Economic and Fiscal Effects of Improving Childcare in Austria, AK Europa (2013), Bryssel och Eurofound (ref.: EF1344).

⁽¹⁸⁾ Se The rate of return to the HighScope Perry Preschool Program, Journal of Public Economics, Heckman, J.J., et al. (2010), Vol. 94 (1-2), s. 114–128.

⁽¹⁹⁾ COM(2013) 778 final.

⁽²⁰⁾ Se fotnot 18.

⁽²¹⁾ Young people and NEETS in Europe: First findings, Eurofound (EF1172EN).

4.5 Investeringar för att främja sysselsättning: Hög arbetslöshet – framför allt ungdoms- och långtidsarbetslöshet – utgör en stor påfrestning inte bara för de arbetslösa och deras anhöriga. Även för de offentliga finanserna utgör en befäst arbetslöshet en stor utmaning som måste motverkas genom kvalificeringsåtgärder och främjande av sysselsättning⁽²²⁾. Ju längre arbetslösheten varar, desto svårare blir det att uppnå en lämplig balans mellan utbudet av och efterfrågan på arbetskraft. Särskilt i en kunskaps- och teknikbaserad ekonomi är bristande kvalifikationer och avsaknad av arbetslivserfarenhet ett avgörande hinder för varaktig framgång på arbetsmarknaden.

4.6 Investeringar för att hantera de demografiska förändringarna och förbättra äldres möjligheter till förvärvsarbete: EESK har flera gånger framhållit att arbetsmarknaden är nyckeln till hanteringen av de demografiska förändringarna. Om den befintliga sysselsättningspotentialen utnyttjas bättre kan förhållandet mellan dem som betalar in avgifter och dem som mottar förmåner hållas tämligen stabilt trots ökningen i antalet äldre⁽²³⁾. Trots att man kan förvänta sig en förskjutning i åldersstrukturen har man emellertid i många medlemsstater hittills inte gjort tillräckliga investeringar i att skapa förutsättningar för ett mer äldreanpassat arbetsliv (skapande av arbetsförhållanden anpassade till olika livskedjen) och ett förbättrat arbetsmarknadsdeltagande.

4.7 Investeringar i förebyggande hälsovård och rehabilitering: Även främjande av hälsa på företagsnivå och företagsövergripande nivå ger positiva effekter, eftersom anställbarheten och risken för att bli arbetslös hänger nära samman med den fysiska och psykiska hälsan. Om man inte upptäcker risksituationer och ingriper i tid blir inte bara den enskilda individen lidande. Det uppstår också höga samhällskostnader. För att trygga de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet måste man investera mer i förebyggande åtgärder.

4.8 Investeringar i subventionerat boende: Liksom Europaparlamentet och Regionkommittén betraktar EESK subventionerat boende som en nyckel till samhällelig sammanhållning och efterlyser en EU-ram på detta område⁽²⁴⁾. Samtidigt måste subsidiaritetsprincipen respekteras så att medlemsstaterna även fortsättningsvis själva kan fastställa kriterierna för subventionerat boende. Med sådana investeringar tillgodoses ett trängande socialt behov (särskilt inom fattigdomsbekämpning och social delaktighet) och samtidigt skapas arbetstillfällen i regionerna, vilket stabiliserar ekonomin och genom t.ex. investeringar i värmerenovering bidrar till hanteringen av klimatförändringarna och energifattigdomen⁽²⁵⁾.

4.9 Investeringar i ett tillgängligt samhälle: EESK har redan flera gånger framhållit att man måste främja ett tillgängligt samhälle⁽²⁶⁾. De sociala investeringarna bör därför företrädesvis bl.a. riktas in på att skapa offentliga rum och bostäder som är anpassade till äldre och människor med funktionsnedsättningar, lämplig infrastruktur för att främja rörlighet samt lättillgängliga, ekonomiskt överkomliga och högkvalitativa sociala tjänster för mindre gynnade samhällsgrupper.

4.10 Investeringar i socialt företagande: EESK välkomnar kommissionens erkännande av den viktiga roll som den sociala ekonomin spelar i genomförandet av paketet för sociala investeringar. Den deltar ofta direkt i genomförandet. För att stödja dessa uppgifter måste offentliga och privata medel göras tillgängliga på ett enklare sätt som lämpar sig för de sociala företagens affärsmodeller. Innovativa finansieringsmöjligheter, t.ex. deltagande av den privata sektorn, bör i större utsträckning utnyttjas i medlemsstaterna, vilket även skulle kunna leda till budgetbesparingar⁽²⁷⁾. EESK betonar dock på nytt att detta under inga omständigheter får leda till en kommersialisering av eller en fragmenterad syn på socialpolitiken. Staten får inte undandra sig sitt socialpolitiska ansvar⁽²⁸⁾.

5. Politiska rekommendationer

5.1 För en kursändring mot förebyggande sociala investeringar måste den ensidiga strikta sparpolitiken frångås.

5.1.1 EESK anser att utökade sociala tjänster bidrar mer till sysselsättningen än någon annan form av offentliga utgifter. Därför måste välfärdstaten i Europa vidareutvecklas på ett progressivt och hållbart sätt så att den kan utveckla sin potential som ytterligare en produktiv kraft i den europeiska ekonomin.

⁽²²⁾ Why invest in employment? A study on the cost of unemployment, Bryssel, Idea Consult (2012).

⁽²³⁾ EUT C 376, 22.12.2011, s. 74.

⁽²⁴⁾ Europaparlamentets resolution av den 11 juni 2013 (2012/2293(INI)), EUT C 9, 11.1.2012, s. 4.

⁽²⁵⁾ Europaparlamentets resolution om kommissionens meddelande om sociala investeringar (PE508.296v01-00).

⁽²⁶⁾ Se bl.a. TEN/515 "Tillgänglighet – en mänsklig rättighet" (ännu inte offentliggjort) och EUT C 44, 15.2.2013, s. 28.

⁽²⁷⁾ Se fotnot 3.

⁽²⁸⁾ EUT C 271, 19.9.2013, s. 91.

5.1.2 Ett framgångsrikt genomförande av ett omfattande paket för sociala investeringar förutsätter en trovärdig makroekonomisk och institutionell förankring. Om politiken med ensidiga utgiftssänkningar inte ändras är det framför allt omöjligt att uppnå en framgångsrik arbetsmarknadsintegration samt en rättvis samhällelig och ekonomisk delaktighet för så stora delar av samhället som möjligt.

5.1.3 Mot bakgrund av paketet för sociala investeringar och de utmaningar som är kopplade till det betonar EESK därför kravet på ett europeiskt konjunktur- och investeringsprogram på 2 % av BNP⁽²⁹⁾.

5.2 *Utan finansiell säkerhet kan de sociala investeringarnas sociala och ekonomiska potential inte utnyttjas fullt ut.*

5.2.1 Ett trovärdigt paradigmskifte i riktning mot investeringsorienterade och förebyggande strategier inom centrala åtgärdsområden (bl.a. utbildnings-, social-, arbetsmarknads- samt hälso- och sjukvårdspolitik) förutsätter att finansieringen är tryggad, i både EU-budgeten och medlemsstaternas budgetar.

5.2.2 Kommittén upprepar att den är övertygad om att man inom ramen för kommande budgetkonsolideringar av detta skäl inte bara bör beakta utgiftssidan, utan att man tillsammans med att öka de offentliga utgifternas effektivitet och ändamålsenlighet också måste finna nya inkomstkällor⁽³⁰⁾. EESK anser i detta sammanhang att man måste stärka basen för medlemsstaternas skatteintäkter, bland annat genom att införa en skatt på finansiella transaktioner, stänga skatteparadisen, stoppa skattekonkurrensen och vidta åtgärder mot skattebedrägeri. Rent generellt bör man dessutom se över skattesystemen och i samband med detta ta hänsyn till sådana frågor som hur olika former av inkomster och förmögenheter bidrar⁽³¹⁾.

5.2.3 EESK instämmer visserligen i kommissionens åsikt att Europeiska socialfonden (ESF) bör vara det huvudsakliga instrumentet för att främja sociala investeringar och att 20 % av ESF-medlen i alla medlemsstater måste avsättas för social delaktighet och fattigdomsbekämpning, men kommittén anser att även andra EU-fonder måste utnyttjas. Till exempel bör betydande medel från både Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU) och Europeiska regionala utvecklingsfonden (Eruf) användas för sociala tjänster som barnomsorg, vård och rörlighet i landsbygdsområden, vilket bör förankras i de nationella överenskommelserna.

5.2.4 Kommittén ställer sig ytterst kritisk till villkorligheten inom ramen för den ekonomiska styrningen, som föreskriver minskat sammanhållningspolitiskt stöd som straff om inte EU:s makroekonomiska riktlinjer följs. Detta får inte bara en konjunkturförstärkande och restriktiv inverkan på den ekonomiska utvecklingen, utan försvårar de ytterligare nödvändiga investeringarna särskilt i programländerna. I stället måste man ge tillväxtimpulser och stöd genom att höja EU:s medfinansieringsandel ytterligare, framför allt i de länder som har drabbats särskilt hårt av den ekonomiska krisen.

5.3 *Sociala investeringar måste bli fixpunkter i Europa 2020-strategin och den europeiska planeringsterminen.*

5.3.1 EESK efterlyser ett ökat fokus på sociala investeringar i samordningsprocessen för den europeiska planeringsterminen. Denna nya prioritering måste uttryckligen beaktas i de årliga tillväxtöversikterna och de landsspecifika rekommendationerna. I detta sammanhang måste det klargöras att ökade sociala investeringar är förenliga med en tillväxtfrämjande finanspolitisk konsolidering.

5.3.2 För att detta mål ska uppnås stöder EESK den diskussion som inletts i kommissionen om användningen av budgetbalansregeln ("den gyllene regeln") inom EMU:s finanspolitiska regelverk för att undanta offentliga framtidsinvesteringar vid beräkningen av statliga nettounderskott. På så sätt kan man undvika att investeringar med långsiktiga nettovinster uteblir. EESK rekommenderar att man för en diskussion om huruvida budgetbalansregeln även skulle kunna tillämpas på sociala investeringar som stöds med strukturfondsmedel.

5.3.3 Att främja sociala investeringar måste också vara ett centralt inslag i översynen av de integrerade riktlinjerna för tillväxt och sysselsättning inom ramen för halvtidsutvärderingen av Europa 2020-strategin under 2014.

⁽²⁹⁾ Se EUT C 133, 9.5.2013, s. 77, punkt 3.2.4.

⁽³⁰⁾ Se EUT C 143, 22.5.2012, s. 94, punkt 4.3.

⁽³¹⁾ Se EUT C 143, 22.5.2013, s. 23, punkt 6.1.3.1.

5.3.4 Man måste på alla nivåer i större utsträckning samråda med alla aktörer som har befogenhet att genomföra sociala investeringar, informera dem och göra dem delaktiga i beslutsfattandet och övervakningen.

5.4 *Bättre metod och effektivare instrument för att mäta resultaten av strategin för ökade sociala investeringar.*

5.4.1 Beslutsunderlaget för den framtida politiska inriktningen måste bli kvalitativt bättre och mer heltäckande. I allmänhet bör man i samband med sociala investeringar eftersträva ett tidsmässigt dynamiskt, livscykelorienterat och förebyggande tillvägagångssätt som ger en bättre bild av de faktiska kostnaderna än rena statiska kostnads-nyttanalyser⁽³²⁾.

5.4.2 Med tanke på de komplexa sambanden mellan olika politikområden behövs det en bättre metod för att mäta resultaten och mer öppenhet, t.ex. i form av kostnads-nyttförhållanden med en samhällsövergripande definition av nyttobegreppet eller scenariobeskrivningar för olika politiska åtgärder över tiden med hänsyn tagen till perspektiven på medellång och lång sikt.

5.4.3 Ett tänkbart första steg skulle vara en metodisk vidareutveckling av befintliga standardiserade långsiktsprognoiser inom enskilda, även demografirelaterade, utgiftsområden (t.ex. utbildning, vård, hälsa och pensioner). Åldranderapporten 2015 skulle utgöra ett lämpligt tillfälle att ge en bild av "avkastningen" av de sociala investeringar som krävs och som det har budgeterats för i enlighet med de nationella förhållandena. Detta har hittills försumrats och har ständigt lett till snedvridna och alltför höga uppgifter om kostnaderna.

5.4.4 Det är också oklart vilken betydelse de sociala indikatorerna ska få inom EMU:s nuvarande institutionella ram. Om de ska få en verklig betydelse för den politiska inriktningen bör man under alla omständigheter eftersträva en förbättring av indikatorerna.

5.4.5 EESK ser även med intresse på Europaparlamentets⁽³³⁾ uppmaning till kommissionen att ta fram en resultattavla för gemensamma sociala investeringsindikatorer med en varningsmekanism för övervakning av framstegen i medlemsstaterna, samt dess uppmaning till medlemstaterna att överväga att ingå en "social investeringspakt" där bindande investeringsmål fastställs och en kontrollmekanism skapas.

5.5 *Omarbetning och konkretisering av den politiska färdplanen för genomförandet av paketet för sociala investeringar*

5.5.1 EESK anser att den politiska färdplan för genomförandet av paketet för sociala investeringar som kommissionen lagt fram är alltför defensiv, och uppmanar därför kommissionen att lägga fram en konkretare och mer långsiktig färdplan (som löper åtminstone till 2020).

Bryssel den 26 mars 2014

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs
ordförande
Henri MALOSSE

⁽³²⁾ Se Europeiska kommissionen, Social Agenda, maj 2013, s. 15.

⁽³³⁾ Se fotnot 27.